

PELTO- JA METSÄVEDET HALTUUN – MAAN ARVO NOUSUUN!

Kovesjoen kylätalolla 3.5. 2023 klo 16.30-19

(Laholuomantie 180, 39620 Kovesjoki)

16:30	Ovet avautuvat ja kahvitarjoilu alkaa
17:00	Tilaisuuden avaus ja Kovesjoen vesistöalueen valuma-
aluesuunnittelun pilottihanke
Pirkanmaan ELY-keskus, Anne Mäkynen
17:20	Uusia mahdollisuuksia vesienhallinnan kautta
maanomistajille
KVVY Tutkimus Oy, Timo Niemelä
17:40	Kunnostus2-hanke - Ikaalisten reitin vesienhoitotyön
koordinointihankkeen toimet Kovesjoen alueella 2023-
2025, mm. puupuhdistamot
KVVY Yhdistys ja SYKE, Elina Nystedt ja Hanna Arola
18:00	Kysymyksiä, vapaata keskustelua ja kahvittelua
19:00	Tilaisuus päättyy

kvy

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KVVY
Tutkimus Oy

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

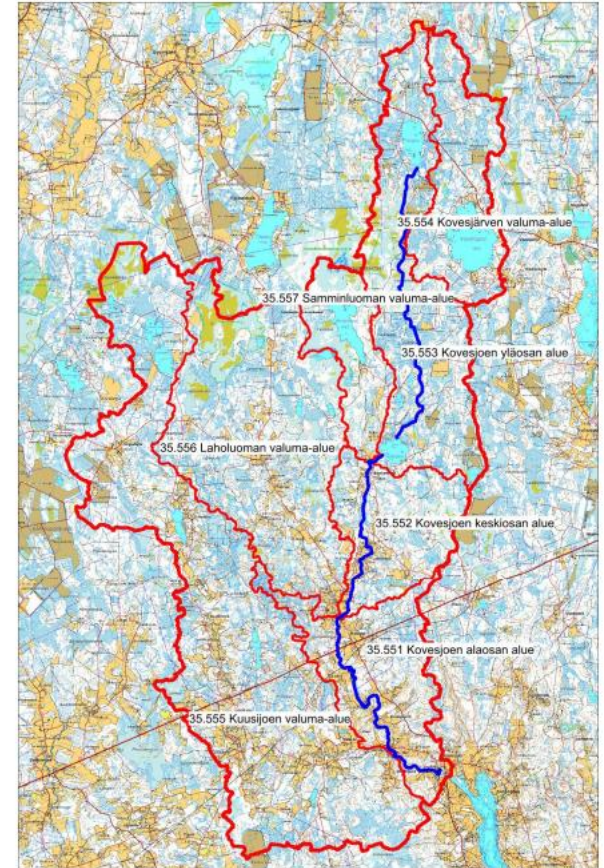
kvy.fi

Taustalla - aiempia hankkeita

- Yhteistyöllä vesistöt kuntoon Ikaalisten reitillä –kärkihanke 2017-2019 ja Ikaalisten reitin neuvottelukunta, joka kokoontuu edelleen (Pirkanmaan ELY-keskus)
- Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi eli Kunnostus-hankkeet 2020-2022 ja 2023-2025 (KVVY)
- Virta-hankkeet 2018→ (KVVY)
- Paikallisia kunnostushankkeita (kunnat/kaupungit, osakaskunnat/maanomistajat/valtio/suojeluyhdistykset/muut toimijat/SMK)

Kuva: Kovesjoen valuma-alueen
kunnostussuunnitelmasta 2018 KVVY

Kuva 3.1. Kovesjoen vesistöalue ja sen osavaluma-alueet (lähde: VALUE-työkalu). Valuma-alueiden rajat on esitetty punaisella sävyllä. Kovesjoki on korostettu karttaan sinisellä. Maastokarttatasteri © Maanmittauslaitos 8/2016.

Kovesjoen valuma-alueen kunnostussuunnitelma

Hanna Alajoki
Marika Paakkinen
Anna Väisänen
Heikki Holsti

RAPORTTI

2018

nro 605/18

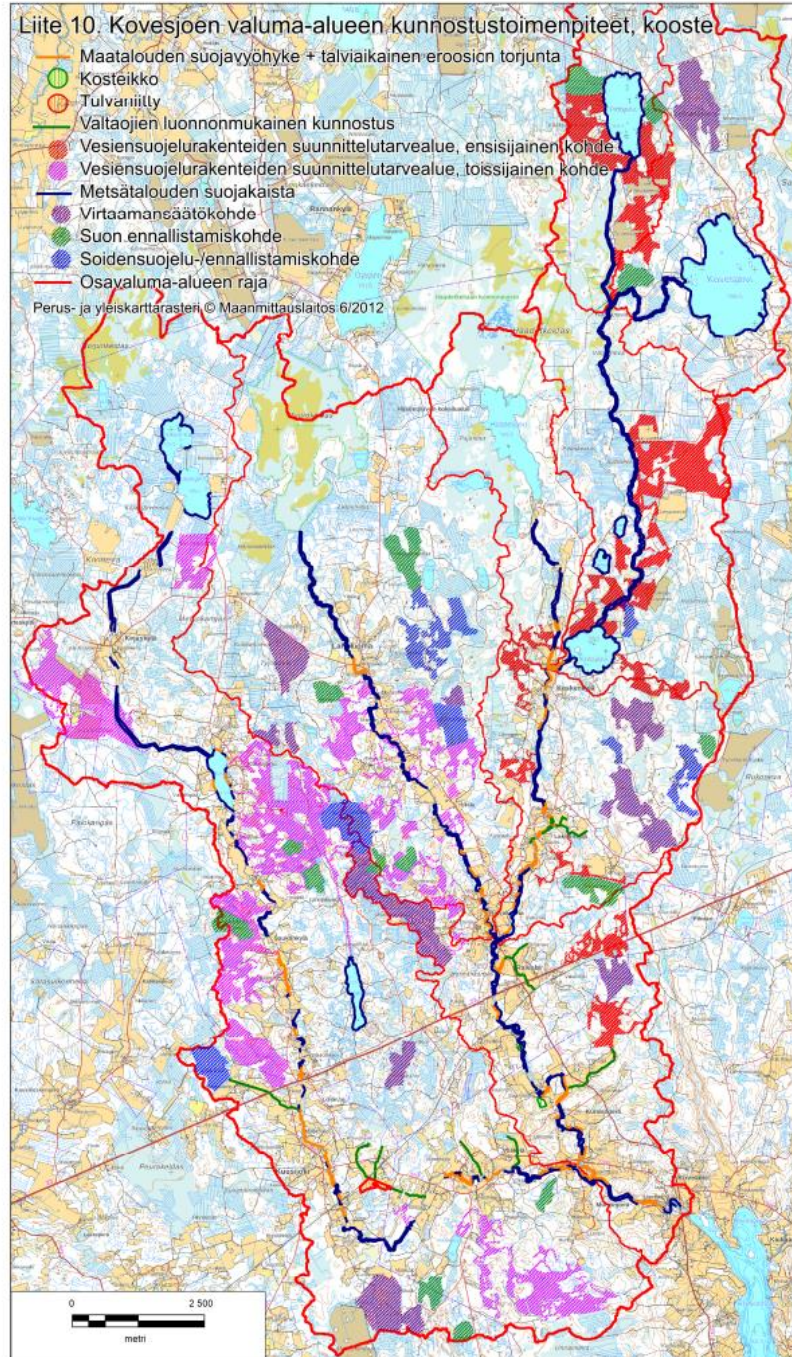
PDF ladattavissa:

https://ikaalistenreitti.files.wordpress.com/2018/07/kovesjoen-valuma-alueen-kunnostussuunnitelma_final.pdf

Liite 10. Kovesjoen valuma-alueen kunnostustoimenpiteet, kooste

- Maatalouden suojavyöhyke + talviaikainen eroosion torjunta
- Kosteikko
- Tulvaniitty
- Valtaojien luonnonmukainen kunnostus
- Vesiensuojelurakenteiden suunnittelutarvealue, ensisijainen kohde
- Vesiensuojelurakenteiden suunnittelutarvealue, toissijainen kohde
- Metsätalouden suojakaista
- Virtaamansäätökohde
- Suon ennallistamiskohde
- Soidensuojelu/-ennallistamiskohde
- Osavaluma-alueen raja

Perus- ja yleiskarttataustat © Maanmittauslaitos 6/2012

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kovesjoen vesistöalueen valuma- aluesuunnittelun pilotti

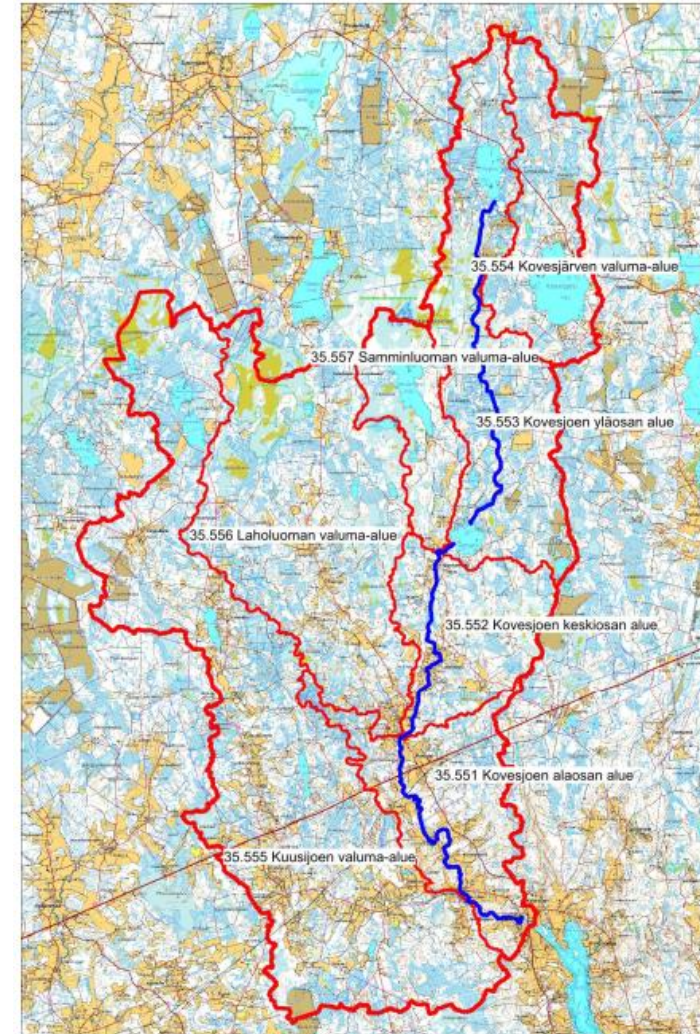
Pirkanmaan ELY-keskus, Vesiyksikkö
Ylitarkastaja Anne Mäkynen

Pilottityön taustaa ja tavoitteita

- Vesien kunnostuksissa painopistettä halutaan yhä enemmän siirtää järvistä ja joista niiden valuma-alueille
→ Pyritään vaikuttamaan ravinteiden pidättymiseen pelloille ja metsiin, ei vesistöihin.
- Valuma-aluepilottien (4 kpl) tarkoituksena on **valuma-aluelähtöisen suunnittelun ja vesienhallinnan kehittäminen.**
- Pilotit toteutetaan Ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksella eri puolilla Suomea. Pirkanmaalta yksi alue mukana pilotissa.
- Tavoitteena löytää hyvät **esimerkit, kokemukset ja toimintamallit**, jotka lisäävät vesienhallinnan suunnittelua sekä toteutusta. **Valituilla piloteilla on erilaisia kehittämisteemoja ja –tehtäviä.**
- **Panostetaan luonnonmukaisiin vesienhallinnan menetelmiin** erilaisissa ympäristöissä, **yhteensovittaen eri intressejä:** maa- ja metsätalouden tarpeet, vesienhoidon- ja suojelun tavoitteet, luonnonmonimuotoisuus ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen.
- Yhteistyö eri toimijoiden välillä tärkeää. **Maanomistajat keskiössä.**

Pirkanmaan pilottialue

- Kovesjoen vesistöalue on valittu turvemaavaltaisen valuma-alueensa vuoksi – **Kovesjärven valuma-alue ensisijaisena tarkastelun kohteena**
 - Pirkanmaan vesienhoidon yksi metsätalouden HOT SPOT- alue kuormituksen osalta
 - Olemassa olevia suunnitelmia
 - Kovesjoen valuma-alueen kunnostussuunnitelma 2018
 - Kovesjärven valuma-alueen potentiaalisten vesiensuojelurakenteiden paikkatietotarkastelu 2021
 - Kovesjoen luontainen taimenkanta
 - Veden pidättämisen tarvetta
 - Alueella aktiivisia toimijoita (mm. Kovesjärven suojeluyhdistys, kunta, metsähallitus, metsäkeskus, Ikaalisten vesienhoidon neuvottelukunta ja)
 - **Pilotin kehittämistehtävä: Miten päästään suunnittelusta toteutukseen?**
- Toteutus 11/2022 – 11/2024

Kovesjoen vesistöalue 35.55. Kovesjoki sinisellä.

Pilotin tehtävät

1. Pyritään saamaan toteutukseen vesienhallinnan rakenteet **vähintään neljälle** rakenteelle. Rakenne voi olla esim. kosteikko, suon ennallistaminen ja 2-tasouoma
2. Rakenteiden toteutus edellyttää **maanomistajien suostumuksia** sekä lainsäädännön mukainen **luvantarpeen arviointi** Pirkanmaan ELY-keskuksesta.
3. Rakenteille laaditaan **tekniset suunnitelmat** ja rakentamista varten tehtävät **tarjouspyyntöasiakirjat** urakan kilpailuttamista varten

4. Hankkeen **kehittämistehtävä**, joka koostuu seuraavista osiosta :

- **Maanomistajien aktivointi ja osallistaminen** vesienhallinnan toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen. Tuotetaan **tietoa parhaista käytännöistä siitä, miten maanomistajiin on saatu yhteys, miten heitä on aktivoitu ja osallistettu** pilotissa, sekä **millaisia intressejä** heillä on vesienhallinnan toimenpiteille.
- **Pilottialueen verkostotoiminnan tukeminen** sekä eri toimijatasojen ja sektoreiden **yhteistyön kehittäminen** vesienhallintatyössä. Mahdollisuuksien mukaan muiden toimijoiden tukeminen uusien kohteiden suunnittelussa ja rahoituksen hakemisessa.
- **Aktiivista viestintää** valuma-aluekunnostusten hyödyistä maanomistajien ja vesiensuojelun näkökulmasta.
- **Rahoitusmahdollisuuksien tarkastelu.** Selvitetään, minkälaisia rahoituksia on käytössä, mitä puuttuu, rahoitusten joustavuus ja yhteensovittamisen mahdollisuudet jne.
- Toteutettavien kohteiden **seurannan suunnitteluun osallistuminen** yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Hankkeen toteutus

- ELY toimii hankkeen ohjaajana
1. vaihe, suunnittelu ja toteutettavien kohteiden selvitys
 - Toteuttajaksi on valittu KVVY Tutkimus Oy
 - Työ aloitettu 11/2022
 2. vaihe, toteutettavien kohteiden rakentaminen/toteutus
 - Urakoinnin kilpailutus viimeistään elo-syyskuussa 2023
 - Työ valmis viimeistään 11/2024

Kovesjoen vesistöalueen valuma-aluepilotti: Uusia mahdollisuuksia vesienhallinnan kautta maanomistajille

KVYY
Tutkimus Oy

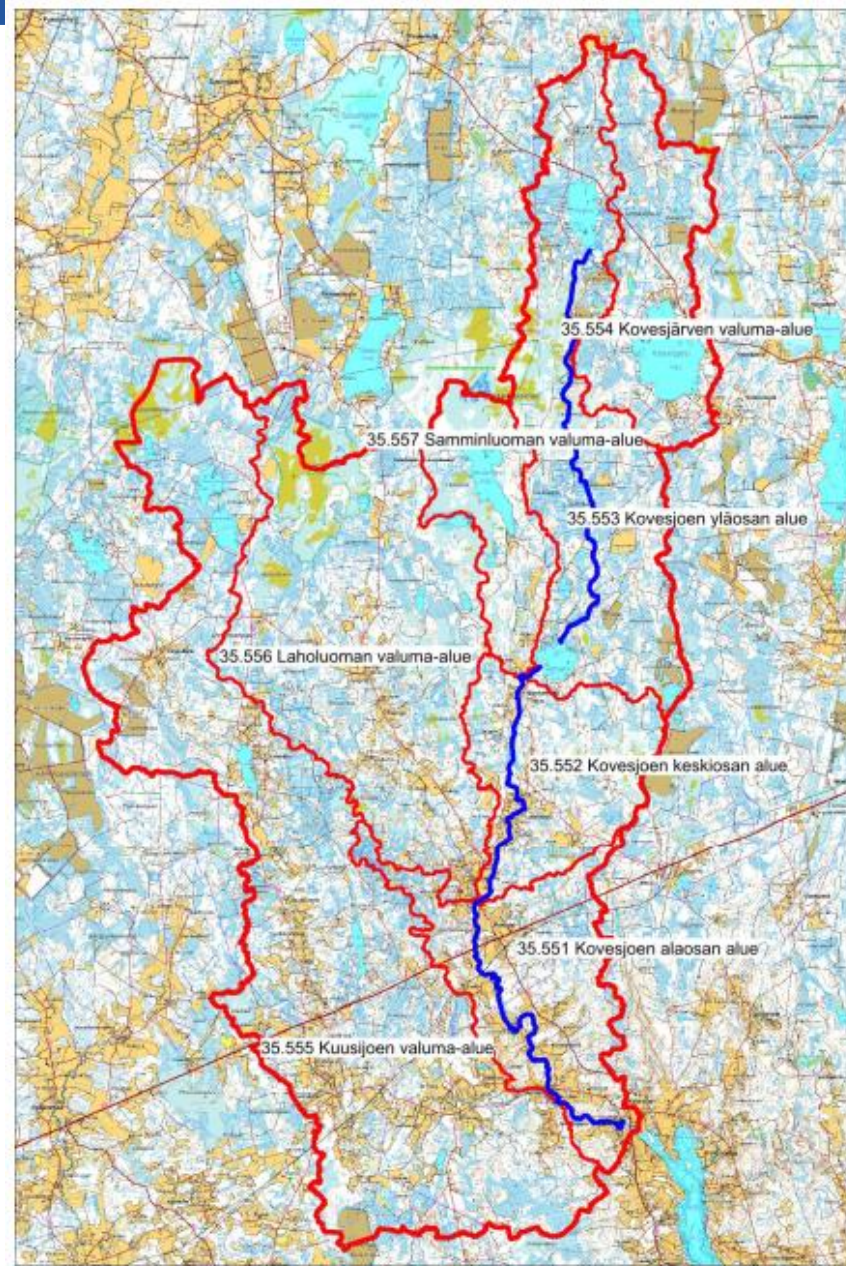
Tampere | Pori | Rauma | Vaasa | Hämeenlinna | Sastamala | Jyväskylä

Kaiken toiminnan perusta: VÄLITÖN JA TULOKSEKAS YHTEISTYÖ

Pilottityön taustaa ja tavoitteita

- Kovesjoen valuma-alueperäisen kuormituksen vähentäminen ja hallinta keskiössä
- Ravinteiden ja kiintoaineen pidätystä pitäisi lisätä (Kovesjoen ekologinen tila tyydyttävä!)
- Luontaisesti lisääntyvä taimenkanta
- Pääpaine valuma-alueen vedenpidätyskyvyn lisäämisessä sekä luonnonmukaisissa vesienhallinnan ja vesirakentamisen menetelmissä
- Yhteistyö eri toimijoiden välillä tärkeää.
Maanomistajat ja maanomistajalähtöinen toimenpiteiden suunnittelu avainasemassa!
- Tavoitteena innostaa ja lisätä maanomistajien kiinnostusta vesienhallinnan toimenpiteitä kohtaan (4 mallikohdetta)
- Kerätä kokemuksia ja luoda monistettavissa olevia toimintamalleja siitä, mitkä tekijät ovat avainasemassa maanomistajien vesien- ja luonnonhoitomyönteisyyden taustalla

Kovesjoen vesistöalue 35.55. Kovesjoki sinisellä.

Hankkeen aikataulu 2022–2024

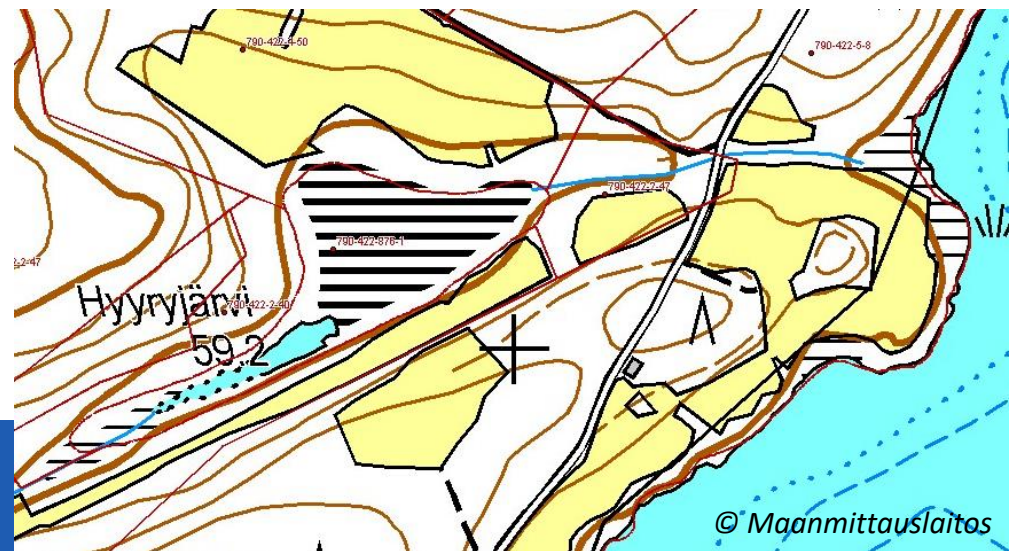
- Kohteiden kartoitus ja maanomistajien kontaktointi (alkuvuosi 2023)
- Yhteiset maastokatselmukset (kevät 2023)
- Toimenpiteiden tekninen suunnittelu 4 mallikohteeseen (kesä 2023)
- Urakoinnin kilpailutus (syksy 2023)
- Toimenpiteiden toteutus: mallikohteet valmiit 11/2024

© Timo Niemelä

KADONNEET KOSTEIKOT

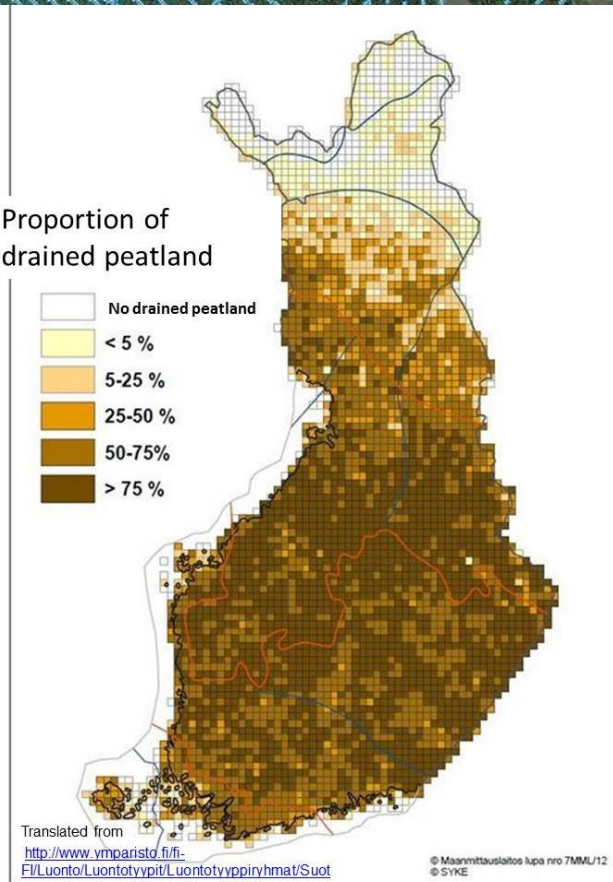
- Maa- ja metsätalousmaaksi sekä turvetuotantoalueiksi on kuivatettu arviolta noin 3000–4000 järveä ja lukematon määrä pienempiä luonnonkosteikkoja

© Maanmittauslaitos

Kuivatustoiminta on muuttanut merkittävästi valuma-alueiden vedenpidätyskykyä!

→ Alkuperäisestä luonnontilaisesta suoalasta jäljellä noin kolmannes

Kiitos!

Yhteydenotot:

Timo Niemelä
gsm 043 824 9612
timo.niemela@kvvy.fi

Kuva: Elina Nystedt, KVYY Yhdistys

Kunnostus2 eli Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi-hanke 2023-2025

Elina Nystedt ja Hanna Arola, KVYY Yhdistys

3.5.2023

KVVY Yhdistyksen hankepalvelut

Karvianjoen
vesistöalue

Kokemäenjoen
vesistöalue

Paikallisten
yhdistysten ja
muiden tahojen
neuvonta mm.
toimien
suunnittelussa,
hankkeiden
toteuttamisessa ja
hankerahoitusten
hakemisessa
Kokemäenjoen ja
Karvianjoen
valuma-alueella

Jukka Mattila
Toiminnanjohtaja
(2011)

Vuokko Valli
Talous- ja hallintojohtaja
(2019)

Janne Pulkka
Kehitysjohtaja
(2020)

Heikki Holsti
Kehityspäällikkö
(2007)

Hanna Arola
Kehityspäällikkö
(2019)

Kirsi Kuoppamäki
Ympäristöasiantuntija
(2021)

Riku Huuskola
Suunnittelija
(2022)

Mikko Ortamala
Suunnittelija
(2020)

Mia-Maria Koski
Viestintäpäällikkö
(2022)

Tiina Nuortimo
Suunnittelija
(2022)

Elina Nystedt
Ympäristöasiantuntija
(2021)

Sami Ojala
Ympäristöasiantuntija
(2022)

Kokemäenjoen ja Karvianjoen valuma-alueet

Satakunta, Karvianjoki ja Kokemäenjoen alaosa

Paikallishankkeet

Karvianjoen yläosan valuma-alueen kunnostushanke 2023-2025 *

Piilijoen, Sääksjärven ja Kauvatsanjoen alueiden vesienhallintahanke 2023-2025

Kokemäenjoen yläosa

Paikallishankkeet

Loimijoen alue

Paikallishankkeet
Loiku III 2023-2025

Ikaalisten reitti

Kunnostus 2 - hanke 2023-2025 *

0 25 50 km

Vpdr:n mukaiset vesimuodotumat 3. suunnittelukausi, Lähde: SYKE, ELY-keskukset. Valuma-aluejako, Lähde: SYKE, Tiet, Lähde: I/M/L-Avoimet aineistot (2/2022)

Kokemäenjoen valuma-alueen yläosa

Paikallishankkeet
KEURUS 2, 2023-2025 *

Kokemäenjoen valuma-alue ja Pirkanmaa

Paikallishankkeet

Vauhtia vesienhoitoon III 2023-2025 *

VIRTA2 2022-2025

Pirkanmaan virtavesien kunnostustoimet 2023

Kanta-Häme ja Vanajanreitti

Paikallishankkeet

SUVI II 2022-2023 *

Opitaan lisää ojista 2023-2025 *

Muut alueet

Sääski 2020-2023 *
Onkamaanjoen neuvonta- ja suunnitteluhanke *

* Hankekonsortio

Suunnitelmia Ikaalisten vesienhoitotyön koordinoinnin jatkosta

• Haettu KUNNOSTUS-2 hanketta vuosille 2023-2025 (odotamme hankepäätöstä)

- Alueen kunnostustoimet
 - Kaksi pilottialuetta
 - Kaksi teemaa: puupuhdistamot ja pohjavedet
- Alueelliset ryhmät ja muu sidosryhmäyhteistyö
 - Alueellisten ryhmien toiminnan jatkaminen ja kehittäminen (raakku, Kyrösjärvi, LuPi)
 - Uuden alueellisen ryhmän perustaminen Jämijärvelle
 - Alueellisen yhteistyön ja tiedonvaihdon kehittäminen
- Paikallisten tahojen aktivointi ja neuvonta
 - Osittain alueellisten ryhmien kautta
 - Perusneuvontaa
- Tiedottaminen ja viestintä
 - Vesistökunnostustapahtumia ja viestintää. Pyritään tuottamaan ja saavuttamaan entistä enemmän näkyvyyttä alueen kunnostustoimille ja vesistöille niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti

Kuvat: Elina Nystedt, KVvy ry

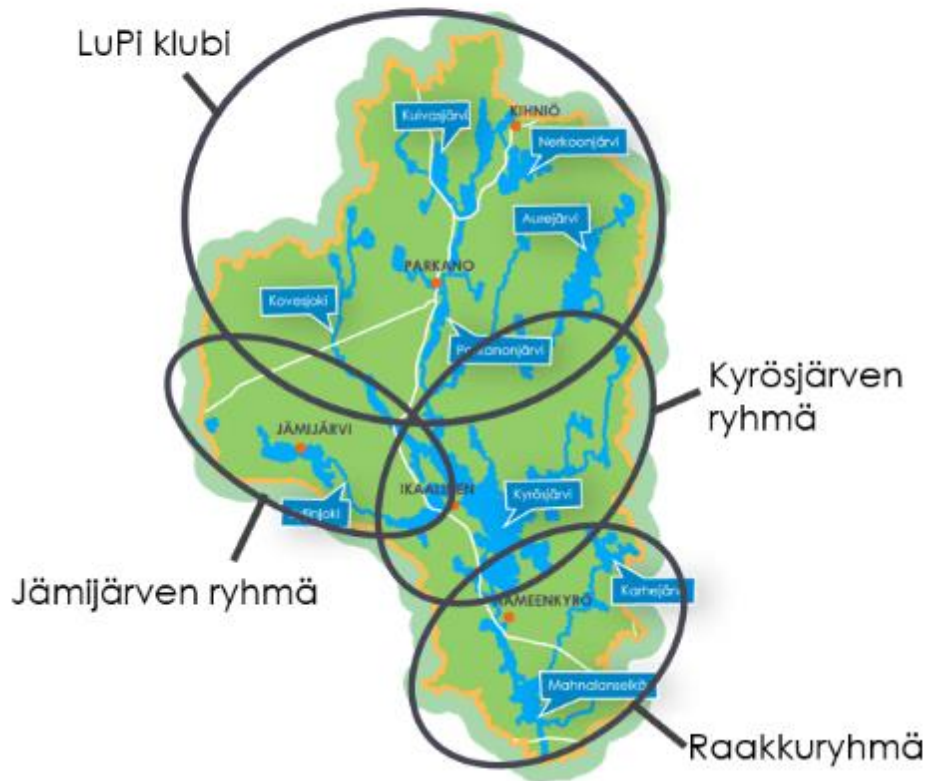

Kunnostus 1 –hanke 2020-2022

Kunnostus 2 –hanke 2023-2025

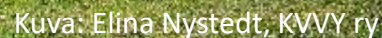
KUNNOSTUS 2-hankkeen
Ikaalisten reitin valuma-alueen alueelliset
vesienhoidon ryhmät

- KVVY Yhdistyksen Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointihanke ylläpitää Ikaalisten reitin alueellisia vesienhoitoryhmiä

- Mikäli olet kiinnostunut liittymään alueellisiin vesienhoitoryhmiin, jätäthän yhteystietosi osallistuja lappuun

Kunnostus-hakkeen kotisivut:
www.kvvy.fi/ikaalisten-reitin-vesienhoitotyon-koordinointi/

Puupuhdistamot Kovesjoen alueella

PuuValuVesi-hankkeen vuoden 2022 seurantatuloksia Kovesjoella

Kari-Matti Vuori

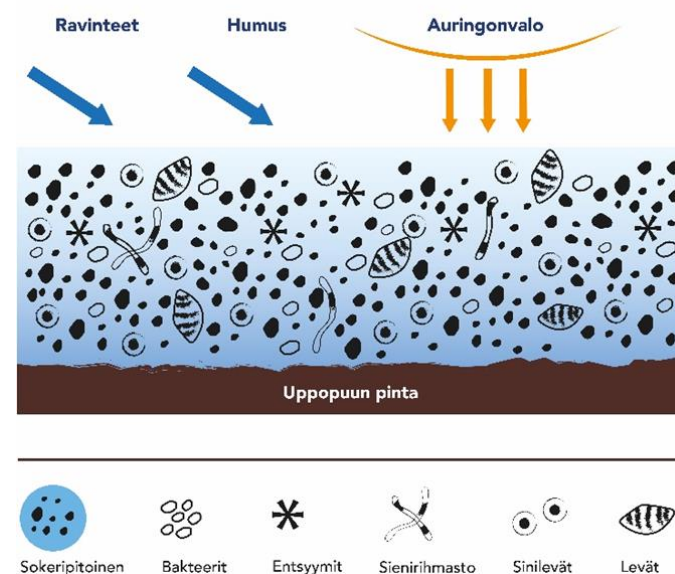

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

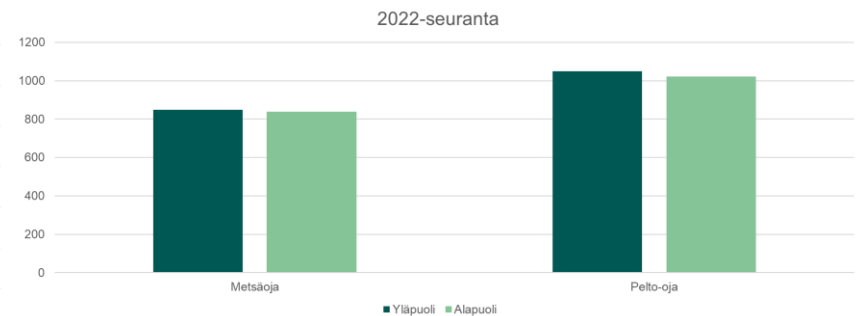
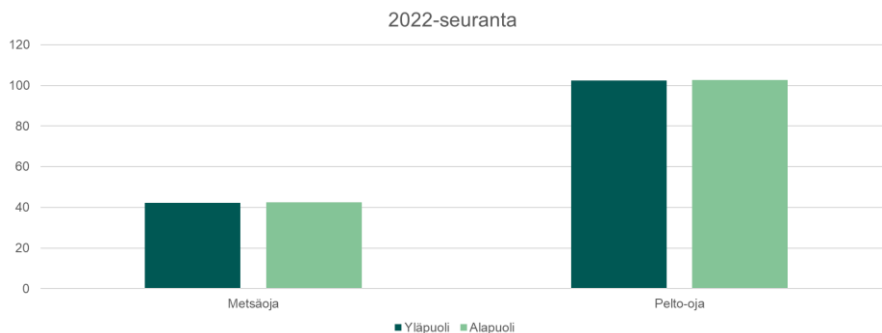
Puuputsarit. Mistä on kysymys?

- Veteen uponneen puuaineksen pinnoille kehittyy päällyskasvusto ja sitä hyödyntävä eliöyhteisö
 - Ravinne- ja hiilisiepparit
- PuuMaVesi- ja PuuValuVesi-hankkeet hyödynsivät ilmiötä asentamalla rankapuuta laskeutusaltaisiin ja ojiin

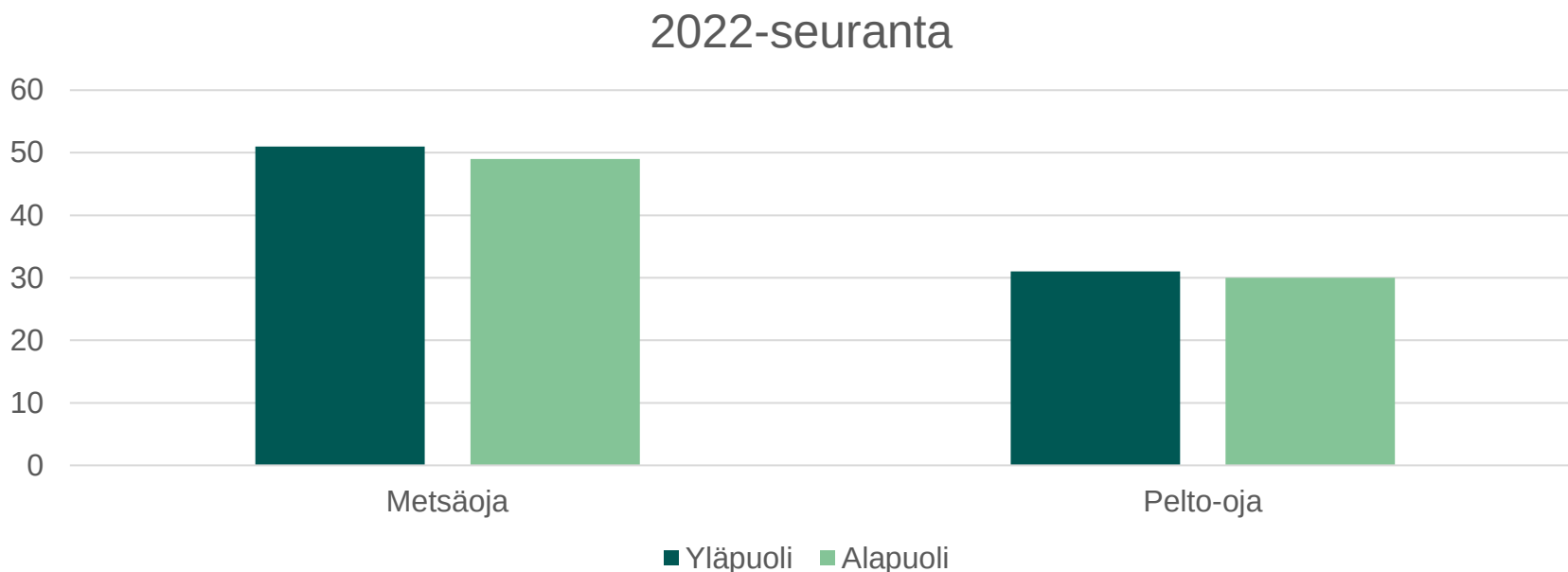
päällyskasvuston koostumus

Ravinteiden keskiarvot metsä- (n=7) ja pelto- ojakohteissa (n=4) 2022. Ei vedenlaatuvaikutusta. Vähäinen puumäärä Ahvenlammin purossa ja kuivuus pelto- ojassa selittävät tulosta. SYKEN Systeemihiilihanke jatkaa seurantoja 2023

Kemiallisen hapenkulutuksen keskiarvot 2022 metsä- (Ahvenlampi, n=7) ja pelto-ojakohteissa (n=4). Pientä viitettä humuksen saostumisesta puukäsittelyissä.

Vesienhallinnan mahdollisuudet

Voidaan saavuttaa
vaikka koko kylää
palveleva
maisemahanke
vesienhallintatyön
yhteydessä

KIITOS!

KVVY Yhdistys KUNNOSTUS-hanke

Elina Nystedt ja Hanna Arola

elina.nystedt@kvvy.fi

0504394916

ja

hanna.arola@kvvy.fi

03 2461 322

[www.kvvy.fi/yhdistys/ikaalisten-reitin-
vesienhoitotyön-koordinointi/](http://www.kvvy.fi/yhdistys/ikaalisten-reitin-vesienhoitotyön-koordinointi/)

KVVY

Ympäristövastuuta yhdessä